Jaarverslag 2024

Stichting Research- en Innovatiefonds Zuyderland

Inschrijving, doelstelling en bestuur van de stichting

Zuyderland Medisch Centrum (hierna genoemd Zuyderland) is één van de grootste topklinische ziekenhuizen van Nederland met als belangrijkste ambitie het verlenen van de best mogelijke patiëntenzorg in de Oostelijke en Westelijke Mijnstreek. Onze artsen en verpleegkundigen willen kwalitatief hoogwaardige zorg niet alleen behouden voor de regio, maar vooral ook verder verbeteren en verdiepen. Voor het verbeteren van onze zorg en behandelingen zijn wetenschappelijk onderzoek en innovatie noodzakelijk.

De topklinische ziekenhuizen versnellen samen de transformatie naar toekomstbestendige en hoogstaande ziekenhuiszorg.

De Samenwerkende Topklinisch Ziekenhuizen (STZ) hebben drie waarden om dit bereiken:

- **Verbinden**
  De kern en de kracht van STZ zit in de verbinding van de kennis tussen de professionals van de ziekenhuizen en met veldpartijen.
- **Versnellen**
  Door constructieve verbinding en door het delen van kennis ontstaat versnelling van de zorgtransformatie.
- **Vertrouwen**
  Start met elkaar kennen, begrijpen en waarderen. Het is een cruciale randvoorwaarde om in deze uitdagende tijd gezamenlijk de STZ-missie te bereiken.

Om wetenschappelijk onderzoek en innovatie binnen Zuyderland blijvend mogelijk te maken is het Research- en Innovatiefonds Zuyderland (R&I-fonds) opgericht, hét onderzoeksfonds van Zuyderland.

Stichting Research- en Innovatiefonds Zuyderland is gelieerd aan Stichting Zuyderland Medisch Centrum, maar staat juridisch, financieel en bestuurlijk los van Zuyderland.

Stichting Research- en Innovatiefonds Zuyderland is opgericht op 21 december 2017 en statutair gevestigd in Heerlen. De Stichting staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 70364753.

Doelstellingen en middelen van de stichting:

- De stichting heeft ten doel: het bevorderen, stimuleren, initiëren en subsidiëren van maatschappelijk relevant (klinisch) wetenschappelijk onderzoek en zorginnovatie en daarmee verband houdende medische en verpleegkundige activiteiten in of gelieerd aan Stichting Zuyderland Medisch Centrum.
- De stichting tracht dit doel onder meer te verwezenlijken door fondsenwerving waarmee jaarlijks een financiële bijdrage aan door het bestuur goedgekeurde projectvoorstellen wordt toegekend en al hetgeen verder ter bereiking van dat doel bevorderlijk kan zijn.
- De stichting beoogt het algemeen belang te dienen en heeft geen winstoogmerk.

Het bestuur bestaat uit 4 personen: een lid van de Raad van Bestuur van Zuyderland, een lid van het Medisch Specialistisch Bedrijf, het afdelingshoofd Onderzoek van Zuyderland en de manager van Projectbureau Additionele Gelden Zuyderland. De bestuursleden worden benoemd door de Raad van Bestuur van Zuyderland.

Buiten haar statutaire taken adviseert en ondersteunt het bestuur bij fondsenwervende activiteiten en fungeert als gastheer bij evenementen voor sponsoren. Jaarlijks wordt door het bestuur

verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en de financiële resultaten en posities in de vorm van een jaarrekening en jaarverslag.

Het bestuur van de Stichting is in 2024 viermaal bijeengekomen, onder meer ter bespreking van de fondsenwervende activiteiten, de financiële stand van zaken, de evaluatie van de subsidiecall 2023, ter voorbereiding op de subsidiecalls 2024 en projectspecifieke voortgangs- en eindrapportages en eindbeschikkingen.

Vier adviseurs die in dienst zijn van Zuyderland, adviseren en ondersteunen het bestuur van de stichting. Zij dragen zorg voor de uitvoering van de bestuursbesluiten, het opzetten van acties ten behoeve van fondsenwerving en de uitvoering ervan, de voorbereidingen voor de subsidiecall, de ondersteuning van onderzoekers bij inhoudelijke en financiële vragen over de subsidieaanvraag en het opvolgen van de voortgang en afronding van de projecten.

Missie, visie en kernwaarden van Zuyderland Medisch Centrum

De missie van Zuyderland Medisch Centrum
Als topklinisch opleidingsziekenhuis levert Zuyderland Medisch Centrum excellente, nabije en innovatieve patiëntenzorg in een gastvrije omgeving met het oog op verbetering van kwaliteit van leven, in samenwerking met haar partners.

De visie van Zuyderland Medisch Centrum
Zuyderland Medisch Centrum staat voor een patiëntgerichte benadering en zorg, is een spil in de Zuid-Nederlandse zorgmarkt en is toonaangevend op het gebied van kwaliteit en veiligheid. Samen met de zorgverzekeraars neemt Zuyderland Medisch Centrum verantwoordelijkheid voor de inrichting van de zorg. Zuyderland Medisch Centrum is financieel gezond en creëert ruimte voor investeringen. Voor de professionals wordt een aantrekkelijke werk- en leeromgeving geboden.

De kernwaarden van Zuyderland
In plaats van zorg binnen de muren van Zuyderland, wordt de zorg zoveel mogelijk in de omgeving van de patiënt georganiseerd. Van een gesloten organisatie naar een open organisatie, kijkend over de grenzen heen. Om goed samen te kunnen werken met anderen, zijn wij als Zuyderland open en transparant en werken vanuit drie kernwaarden: met aandacht, in samenhang en verfrissend alledaags.

Financiële middelen R&I-fonds

De financiële middelen van de stichting kunnen verkregen worden uit:

- Een bijdrage vanuit de Raad van Bestuur Zuyderland
- Een bijdrage vanuit het Medisch Specialistisch Bedrijf (MSB)
- Eenmalige en structurele donaties door particulieren
- Donaties vanuit de industrie/farmacie/externe evenementen
- Overige inkomsten uit activiteiten van de stichting
- Schenkingen en nalatenschappen

Werving van donateurs

Om de continuïteit van wetenschappelijk onderzoek en innovatieve projecten binnen Zuyderland Medisch Centrum te kunnen waarborgen zijn donaties van patiënten en bezoekers van het ziekenhuis onmisbaar. In 2017 is gestart met het werven van donateurs onder bezoekers en patiënten van Zuyderland Medisch Centrum in de centrale hal van de beide ziekenhuislocaties, Sittard-Geleen en Heerlen. In 2024 is er door één werver wekelijks geworven in de centrale hal van het ziekenhuis in Sittard-Geleen, gedurende een dagdeel per week.
We willen het aantal donateurswervers graag uitbreiden, zodat het werven uitgebreid kan worden naar de beide ziekenhuislocaties en mogelijk ook naar de zorgcentra van Zuyderland. Sinds de oprichting van het fonds zijn er ruim 2250 donateurs geworven.

Het R&I-fonds en symposia van Zuyderland

Het R&I-fonds is in 2024 met een stand aanwezig geweest bij een tweetal symposia van Zuyderland, met als doel de zichtbaarheid van en bekendheid met het fonds te vergroten. Enerzijds kan dit leiden tot nieuwe donateurs voor het fonds, anderzijds leidt een grotere bekendheid met het fonds dat meer onderzoekers de kans krijgen hun onderzoeksaanvraag voor financiële ondersteuning in te dienen bij het fonds.
Op 13 juni 2024 vond het Wetenschappelijk Symposium Zuyderland plaats dat een platform biedt voor jonge onderzoekers om hun onderzoeksprojecten te presenteren. De bezoekers zijn met name medisch specialisten, AIOS, ANIOS en verpleegkundig specialisten. Voor deze doelgroepen biedt het R&I-fonds de mogelijkheid een projectaanvraag voor financiële ondersteuning in te dienen voor hun wetenschappelijk onderzoek of innovatief project. Aanwezigheid met een stand bij dit symposium was in dit kader van groot beland.
Op 1 november 2024 vond het Wenckebach Symposium plaats. Bezoekers kunnen diverse workshops en plenaire sessies bijwonen over medische onderwerpen en onderwerpen gerelateerd aan transmurale samenwerking. Doelgroepen zijn met name huisartsen uit de regio en medisch specialisten. Deze doelgroepen werden tijdens het symposium aangesproken met de vraag of zij donateur wilden worden van het fonds.

Jaarlijkse subsidieoproep R&I-fonds

Het R&I-fonds Zuyderland opende 15 maart 2024 de nieuwe subsidieoproepen voor medisch wetenschappelijk onderzoek, verpleegkundig wetenschappelijk onderzoek en innovatieve projecten. Indiening van een aanvraag door medewerkers van Zuyderland Medisch Centrum en leden van het MSB van Zuyderland was mogelijk tot 15 juli 2024. Het betrof de jaarlijkse reguliere subsidieoproep en een subsidieoproep specifiek gericht op de medische speerpunten en/of topklinische expertisecentra van Zuyderland. In totaal zijn er 10 projectaanvragen ingediend binnen de reguliere call en 10 projectaanvragen binnen de call voor medische speerpunten/topklinische expertisecentra. Deze 20 projectaanvragen aanvragen werden door de Adviesraad van het R&I-fonds beoordeeld. De Adviesraad bestaat uit interne en externe deskundigen op verschillende terreinen binnen de wetenschap.

Audrey Merry, voorzitster van de Adviesraad R&I-fonds:

"De Adviesraad heeft als doel om de ingediende projectaanvragen te beoordelen en een advies voor honorering te formuleren aan het bestuur van het R&I-fonds. Het is een waar genoegen om samen met de andere experts in de Adviesraad de mooie initiatieven van de onderzoekers in Zuyderland te mogen lezen en waarderen. Elk jaar zijn we weer onder de indruk van de kwalitatief hoogstaande projecten."

In 2024 hebben 6 projecten een subsidie vanuit het R&I-fonds ontvangen. Het betreft de volgende projecten:

TANGO-studie: Intrinsieke motivatie van verpleegkundigen om technologische innovaties te accepteren in het ziekenhuis: een exploratieve kwalitatieve interviewstudie
Projectleider: drs. F. Peerboom, verplegingswetenschapper
Verpleegkundigen krijgen steeds meer te maken met nieuwe technologieën. Ze spelen een belangrijke rol bij het ontwikkelen, testen en invoeren hiervan. De acceptatie van deze technologieën is ingewikkeld, vooral als het om veranderingen in de patiëntenzorg vraagt. Er is veel onderzoek gedaan naar wat verpleegkundigen van buitenaf motiveert, maar wat van binnenuit komt (ook wel intrinsieke motivatie genoemd) is vaak belangrijker. In dit project proberen we te begrijpen wat verpleegkundigen in het ziekenhuis van binnenuit motiveert om nieuwe technologieën te accepteren. Daarnaast proberen we inzicht te krijgen in hoe deze motivatie versterkt kan worden. Het onderzoek bestaat uit twee delen: eerst worden verpleegkundigen die ervaring hebben met de invoering van technologieën geïnterviewd. Zij zullen dan reflecteren op deze ervaring. Daarna nemen zij deel aan bijeenkomsten om ideeën te ontwikkelen over hoe je die intrinsieke motivatie kunt vergroten bij de invoering van nieuwe technologieën. Dit levert adviezen en praktische handvatten op.

ONZEKER-studie: Introductie van predictiemodellen in de klinische praktijk
Projectleider: dr. R. Martens, klinisch chemicus i.o.
Kunstmatige intelligentie (AI) vindt steeds meer zijn weg naar de zorg. Het is belangrijk dat dit op een veilige manier gebeurt. Daarom is het nodig goed te kijken naar de kwaliteit van de gegevens die door AI worden gebruikt. Veel toepassingen van AI, zogenaamde AI-modellen, gebruiken de uitslagen van onderzoeken in bloed en urine. Het is echter bekend dat de uitslagen van deze onderzoeken kunnen verschillen tussen verschillende ziekenhuizen. Ook kunnen de uitslagen binnen één ziekenhuis in de loop van de tijd een beetje schommelen. Hierdoor kan ook de uitslag van een AI-model, bij dezelfde persoon, verschillen tussen verschillende ziekenhuizen of schommelen in de loop van de tijd. Er ontstaat met andere woorden onzekerheid in de uitslag van het AI-model. Dit onderzoek bekijkt hoe deze onzekerheid in de uitslag van het AI-model zo goed mogelijk in kaart gebracht kan worden. Ook wordt gekeken of de onzekerheid kan worden verkleind.

Gastric Bypass met of zonder Minimizer ring – vergelijking van het effect op gewicht en andere uitkomsten
Projectleider: dr. E.G. Boerma, chirurg
Steeds meer mensen hebben last van overgewicht (BMI>25) en obesitas (BMI>30). Dit zorgt voor ernstige gezondheidsproblemen, zoals suikerziekte, hoge bloeddruk en gewrichtsklachten. Een maagverkleining, ook wel bekend als een Gastric Bypass, is een operatie die helpt om gewicht te verliezen en de gezondheid te verbeteren. In dit project wordt onderzocht of de operatie nóg beter kan door het toevoegen van een siliconen ring rond de voormaag. Deze ring (ook wel MiniMizer genoemd) zorgt voor een langer vol gevoel. Bovendien voorkomt de MiniMizer dat de voormaag uitzet. Ondanks een maagverkleining zijn er mensen die op lange termijn opnieuw bijkomen. De MiniMizer helpt mogelijk tegen dit aankomen in gewicht. We gaan 250 patiënten onderzoeken waarvan de helft een Gastric Bypass met MiniMizer krijgt en de andere helft een standaard Gastric Bypass. We vergelijken deze groepen en kijken daarbij naar gewichtsverlies op korte en lange termijn, naar de verbetering van de gezondheid, maar ook naar eventuele problemen van de MiniMizer en algehele patiënt tevredenheid. Zo willen we bepalen of de MiniMizer een waardevolle toevoeging is aan een Gastric Bypass operatie.

PLASTIC-studie: Microplastics en vasculaire inflammatie hart- en vaatziekten
Projectleiders: dr. D. van Twist, internist-vasculair geneeskundige, prof. dr. ing. M. Leers, klinisch chemicus-hematoloog
De meeste hart- en vaatziekten worden veroorzaakt door slagaderverkalking (atherosclerose). Hierbij ontstaan plaques: ophopingen van cholesterol, ontsteking en kalk in de vaatwand. Deze plaques kunnen door roken, hoge bloeddruk, veroudering en ontsteking steeds groter worden of scheuren, wat leidt tot verstoppingen en ernstige gezondheidsklachten zoals hartinfarct of CVA/TIA. De PLASTIC-studie onderzoekt een mogelijke nieuwe oorzaak: microplastics, kleine plastic deeltjes die vanuit de voeding via de bloedbaan in de vaatwand terecht kunnen komen. Het onderzoek richt zich op het aantonen van microplastics in plaques en hun mogelijke verband met ontsteking in de vaatwand. Daarnaast wordt onderzocht of microplastics en ontsteking leiden tot een hoger risico op hart- en vaatproblemen. Ook wordt bekeken of een eenvoudige bloedtest microplastics en ontsteking in de plaque kan opsporen. Met deze inzichten hopen de onderzoekers behandelingen te verbeteren en beter af te stemmen op individuele patiënten.

PRODICT-studie: Beter voorspelbare behandelingen voor prostaatkanker
Projectleiders: prof. dr. ing. M. Leers, klinisch chemicus, dr. M. Bruins, uroloog, dr. K. Rademakers, uroloog, dr. F. van den Berkmortel, medisch oncoloog
Prostaatkanker is een van de meest voorkomende vormen van kanker bij mannen. Samen met het MUMC+ starten we bij Zuyderland een nieuw onderzoek naar hoe we beter kunnen voorspellen welke functionele effecten behandelingen kunnen hebben bij verschillende patiënten. Behandelingen voor prostaatkanker, zoals chirurgie, bestraling of hormoontherapie, kunnen effectief zijn, maar ze hebben verschillende bijwerkingen, zoals plasklachten (incontinentie, niet kunnen plassen, pijn etc) of vermoeidheid. Niet elke behandeling werkt even goed voor iedereen. Ons doel is om voorspellende factoren (zogenaamde predictoren) te vinden, zoals biologische veranderingen in het bloed of DNA, die ons helpen bepalen welke behandeling het beste past bij een specifieke patiënt met de minst mogelijke hinderlijke bijwerkingen. Met verschillende technieken, zoals kunstmatige intelligentie, analyseren we gegevens over tumorkenmerken, leefstijl en eerdere behandelingen. Hiermee hopen we behandelingen beter af te stemmen op de individuele behoeften van patiënten. Dit onderzoek kan helpen om levenskwaliteit te verbeteren en bijwerkingen te verminderen. Met deze aanpak zetten we een stap richting gepersonaliseerde zorg voor prostaatkanker.

OBESE-HFpEF-studie: Op weg naar preventie van de cardiale gevolgen van obesitas: een multidisciplinair perspectief op vroege detectie van Hartfalen
Projectleiders: dr. S. Sanders-van Wijk, cardioloog, dr. E.G. Boerma, chirurg
Obesitas, ernstig overgewicht, is wereldwijd een groeiend probleem en vergroot het risico op hartfalen, met name hartfalen met een behouden pompfunctie (HFpEF). In HFpEF is er sprake van een stijver hart waardoor het hart moeite heeft met het vullen van bloed wat kan leiden tot kortademigheid bij inspanning. In Nederland heeft 15% van de bevolking obesitas, in Zuid-Limburg zelfs 19%. Het aantal patiënten met obesitas binnen de HFpEF groep ligt een stuk hoger, namelijk 50%. De levensverwachting bij HFpEF is slecht en daarnaast richt behandeling zich vooral op het verminderen van klachten. Vroege herkenning en behandeling van risicofactoren, zoals obesitas, zijn daarom belangrijk.
Deze studie onderzoekt ongeveer 250 mensen met obesitas, waarbij via een echo van het hart en onderzoek van bloed en vetweefsel gekeken wordt naar eerste tekenen van HFpEF en het effect van gewichtsverlies. Na 1 en 2 jaar worden de metingen herhaald. Het doel is om inzicht te krijgen in hoe obesitas HFpEF veroorzaakt en hoe gewichtsverlies het hart beïnvloedt. Dit onderzoek kan bijdragen aan betere behandelingen voor patiënten met HFpEF.

In 2024 zijn de volgende projecten die eerder vanuit het R&I-fonds subsidie hebben verkregen, afgerond:

- ‘De inzet van ‘Patient-reported outcome mensures’ bij het vormgeven van nazorg: van prestatie-indicator naar dialoog ondersteunende tool in de oncologie’
  Projectleiders: dr. A. Jie, internist-hematoloog en D. Quadvlieg-Delnoy, verpleegkundig specialist
- ‘De non-operatieve behandeling van congenitale oorafwijkingen middels het Earwell Infant Corrective System: een prospectieve studie’
  Projectleider: drs. M. Feijen, plastisch chirurg
- ‘De inzet van een CT-scan door huisartsen om aderverkalking bij patiënten te ontdekken of uit te sluiten?’
  Projectleider: dr. B. Kietselaer, cardioloog
- ‘Het voorspellen van de ontwikkeling van een trombosebeen bij de huisarts via bloedonderzoek’
  Projectleider: dr. D. van Twist, internist-vasculair geneeskundige